N°. 3454. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz, FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 14 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 September.

Men verwacht binnen kort eene oplossing van de belangrijke regeringsquaestie, die in Pruissen hangt. Men weet, dat de Koning sinds maanden buiten staat is om eenig deel te nemen aan het bestuur des lands. Vroeger gaven eenige geneeskundigen de hoop, dat Z. M. zoo veel in beterschap zoude kunnen toenemen, dat hij het roer van Staat weer zou kunnen aangrijpen; thans schijnt er niemand meer te zijn overgebleven, die de Regering met zulk een vooruitzigt vleijen durft. De toestand wordt dus onhoudbaar; er moet een einde komen aan de ongenoegzame provizionneele regeling, die door partijgeest is uitgevonden, doorgezet en gehandhaafd, om den prins van Pruissen, zoo veel mogelijk, buiten de zaken te houden.

Het is openbaar dat de prins van Pruissen geheel andere inzigten heeft dan Koning Willem Frederik. Dat verschil van meening betreft evenzeer de binnenlandsche als de buitenlandsche politiek, en is zoo hoog opgenomen en zoo ernstig doorgevoerd geworden, dat het geleid heeft tot een openbare breuk tusschen de twee broeders, ten gevolge waarvan de prins van Pruissen met zijn gezin zich verwijderde van het Berlijner hof en naar Coblentz vertrok.

De rigting, die te Berlijn in den raad des konings de bovenhand had, was de anti-revolutionnaire, welke het koninklijke hoofd vervulde met begrippen van een anderen tijd, even onmogelijk met de zeden onzer eeuw als met de beginselen van het Protestantismus in overeenstemming te brengen. Voor het buitenland had de partij geen politiek; zij vormde den Koning tot een dienaar van den Keizer van Rusland. Men verlaagde Pruissen tot de rol van een satelliet.

De prins daarentegen, min of meer liberaal, was volstrekt niet anti-revolutionnair; en meer bepaald was hij een vijand van die slaafschheid, welke van St. Petersburg bevelen vroeg. Hij wilde een liberaal gouvernement en eene zelfstandige plaats in de rij der groote mogendheden.

Zoo was de verhouding, toen de Koning in een aanval van beroerte onvermogend werd om langer de teugels van het bewind vast te houden.

Er waren toen twee wegen open. Men konde den Koning laten abdikeeren of een regentschap invoeren. Maar de anti-revolutionnaire partij, die den Koning omgeeft, begreep dat anders. Als zij deed, wat door de omstandigheden gevorderd werd, dan was het eerste gevolg van de nieuwe orde van zaken, dat haar invloed van het regeringsgebied moest verdwijnen. Om dat te voorkomen, hield zij zich wanhopend vast aan het eerste stroospier het beste, dat zich aanbood. Wat dan gedaan, nu de Koning niet meer regeren kon, en zij niet wilden dat de wettige erfgenaam der kroon zou beginnen te regeren? Zij lieten den Koning een stuk teekenen, waarbij hij den prins van Pruissen voor een bepa[illegible] den [illegible] om in zijn naam het regeren [illegible] dwong [illegible] den prins van Pruissen om in zijn bestuur de tot dusverre gevolgde politiek te handhaven; hij moest immers namens den Koning, dat is, in den zin des Konings regeren. Dat duurt nu al maanden en maanden, en bereids tweemalen is door den Koning die volmagt verlengd, altijd onder het voorwendsel, dat hij in beterschap toenam en weldra in staat zou zijn om het bewind weer op te vatten. Intusschen, ten spijt van die dikwerf aangekondigde beterschap is de Koning nog evenzeer onbekwaam om de koninklijke kroon op zijn zwak hoofd te dragen, en men schijnt dus eindelijk tot het besef te komen, dat aan het provizioneele een eind moet worden gemaakt.

De bevolking in Pruissen begint zich te verontrusten over die langgerekte provizioneele beschikking, waarbij niemand een initiatief nemen kan, en de zaken op den ouden sleur moeten afdrijven, zonder dat in gewigtige omstandigheden, Pruissen binnenlandsch of buitenlandsch iets belangrijks of beslissends ondernemen kan. De bevolking gevoelt dat die provizioneele beschikking minder uit den wil des Konings dan uit het drijven van eene impopulaire partij voortvloeit. En het is zeer natuurlijk dat zij zich weinig gezind betoont, om ten wille eener partijschap nog langer de dierbaarste belangen van het Koningrijk verwaarloosd te zien. Er zal dus iets anders moeten komen, dan de magtiging aan den prins van Pruissen, den erfgenaam der kroon, gegeven om namens den Koning het bestuur waar te nemen.

Op eene abdikatie valt weinig te hopen. De anti-revolutionnairen zullen de kans niet willen loslaten, of soms de Koning onverhoopt eens mogt beter worden. Een regentschap dan? Het schijnt onvermijdelijk. Maar het vindt nog tegenstand en blijkbaar zoekt men naar een weg, om de regering van den Prins nog eenigermate aan de gedragslijn van de anti-revolutionnairen te binden. Het zal bezwaarlijk gaan. Maar inmiddels geeft de partij haar drijven niet gansch op. En het zou kunnen gebeuren dat zij beproefde den provizioneelen toestand nog te verlengen, onder 't voorgeven dat de Koning niet is over te halen om in een regentschap te bewilligen.

De heer de Brouwer van Hogendorp doet met der daad "*aanvrage van koncessie tot het aanleggen van spoorwegen in de Noord- en Noord-oostelijke provinciën van Nederland.*" Zulks blijkt uit eene brochure in de rezidentie bij T. C. B. ten Hagen uitgekomen, gisteren avond bij ons ontvangen, waarin de aanvrage met de memorie van toelichting, door den heer de Brouwer onderteekend, wordt openbaar gemaakt. Onze lezers kennen daarvan den hoofdzakelijken inhoud uit hetgeen de *Echo Universel* ons daarvan had medegedeeld. Wij meenen aan hetgeen wij in ons vorig Nommer aanvoerden nog te moeten toevoegen eene memorie van toelichting, waarin de heer de Brouwer zijne zienswijze uiteenzet omtrent de "ondersteuning van den Staat" voor zoo ver die voor zijn plan en voor dat van de koncessie Sloet-Reuchlin is ingeroepen. Ziehier wat hij daaromtrent aanteekent:

"Men is thans algemeen daarover eens dat de spoorwegen onmogelijk uit te voeren zijn zonder ondersteuning van Staatswege. Te lang heeft men gerekend op de geïsoleerde krachten der particuliere nijverheid en daarbij vergeten, dat die krachten verlamd waren door het discrediet waaronder de bestaande spoorwegen gebukt gaan, dat in alle landen de Regeringen verpligt waren eenigermate te gemoet te komen aan den particulieren ondernemingsgeest om tot het daarstellen van spoorwegen te geraken. Daarom is Nederland, met betrekking tot de versnelde middelen van vervoer, op den achtergrond geraakt.

"Echter beseft ieder thans de noodzakelijkheid tot handelen. Maar hoedanig en in welke mate moet er gehandeld worden? Waarin zal de financiele tusschenkomst van den Staat bestaan?

"Bij de concessie Sloet-Reuchlin, verleent de Staat zijne financiele medewerking onder drie verschillende vormen: 1°. door deelgenootschap in de onderneming; 2°. door een subsidie in geld en kunstwerken; 3°. door de garantie van een minimum van rente.

"Er blijft dus te onderzoeken de vraag of eene tegemoetkoming zoo ruim en onder zoo veelvuldige vormen onmisbaar is om het doel dat men zich voorstelt te bereiken.

"Men dient het beginsel van medewerking van Staatswege niet te overdrijven. Indien men tot dusverre gezondigd heeft door niets te doen; men zondige nu niet door te veel te doen. Dat zekere wijze van ondersteuning, in gegeven omstandigheden en in bepaalde landen toegepast, goede uitkomsten heeft opgeleverd bewijst niet dat dezelfde handeling overal dezelfde uitwerking zal hebben. Het middel is alleen goed, wanneer het berekend is voor het kwaad dat tegengegaan moet worden. Men behoort dus degelijk de feiten en omstandigheden te onderzoeken. Heeft de particuliere industrie zich niet het onvermijdelijk instrument van uitvoering, het kapitaal, kunnen aanschaffen, dan dient onderzocht te worden wat de oorzaak van die onmagt is.

"Wat is dus de toestand in Nederland met betrekking tot de spoorwegen?

"De spoorwegen uitsluitend daargesteld door maatschappijen zijn niet gelukkig uitgevallen en geven eene onvoldoende rente. Deze uitkomst heeft alle spoorwegondernemingen in discrediet gebragt. Het publiek hecht er geen vertrouwen aan, gelooft niet dat zijne kapitalen in die ondernemingen eene voldoende rente kunnen vinden, en onthoudt zich.

"Gemis aan vertrouwen is bij gevolg het kwaad dat verholpen moet worden. Maar zijn daarom de drie verschillende middelen waartoe men gelijktijdig zijn toevlugt wil nemen bij de concessie Sloet-Reuchlin onvermijdelijk?

"De ondergeteekende gelooft het niet. Om het doel te bereiken is eene garantie van rente of van een minimum van opbrengst voldoende. Het is de onzekerheid der opbrengsten die het publiek afschrikt. Door die onzekerheid weg te nemen bij wijze van garantie van een minimum van opbrengst, stelt men het partikulier kapitaal gerust, boezemt men het vertrouwen in.

"Waren de Noorder- en Noordoosterlijnen onvoorwaardelijk slecht, moest hunne uitvoering zoo kostbaar zijn dat zij geene rente in verhouding tot het kapitaal konden afwerpen, dan zou er sprake kunnen zijn van het gecombineerd stelsel van subsidie en van garantie van rente. Maar dat is het geval niet. De Noord- en Noordooster-spoorwegen kunnen aangelegd worden voor eene som, die gemiddeld niet de *f* 80,000 per Nederlandsche mijl zal overtreffen, en het laat zich aanzien dat, na eenige jaren van zuinige en welbegrepene exploitatie de zuivere opbrengsten ruim de renten van het kapitaal van aanleg zullen dekken.

"De combinatie van garantie van rente en van subsidie, onder den dubbelen vorm van deelgenootschap met toekenning van het regt van prioriteit aan de overige actionnarissen en van uitvoering ten koste van den Staat van groote kunstwerken, zou alleen kunnen aangenomen worden voor lijnen, waarvan de kosten van aanleg zeer hoog zijn, terwijl de opbrengst in zekeren zin minder voordeelig zal uitvallen.

"In plaats dus van te vergen, zooals de heeren Sloet en Reuchlin doen: 1° dat de Staat een aandeel neme in de onderneming voor tien millioen en aan de overige actionnarissen vooraf 4½ p. c. voor hunne gestorte gelden verzekere; 2° dat de Staat 4½ p. c. uitkeere aan de actionnarissen gedurende den aanleg van de werken, bepaald op 6 jaren; 3° dat de Staat op zijne kosten de brug over den IJssel doe uitvoeren, en 4° dat de Staat aan de actionnarissen een divident van 4½ p. c. verzekert, vraagt de ondergeteekende, als eenige financieele tusschenkomst van de schatkist, eene garantie van netto opbrengst van *f* 3600 per Nederlandsche mijl, of het équivalent van eene garantie van rente van 4½ p. c. voor eene uitgave van *f* 80,000 per Nederlandsche mijl.

"Wat ook de onkosten mogen zijn van eersten aanleg van den weg, het maximum der bijdrage van 's Rijks schatkist blijft vertegenwoordigd door gemelde som van *f* 3600 per Nederlandsche mijl of door een totaal van *f* 1,087,200 voor de 302 Nederlandsche mijlen die de weg bevat, indien het tracé over Dragten aangenomen wordt.

"Die opoffering zou als maximum 50 jaren kunnen duren. In de concessie Sloet-Reuchlin is de garantie voor 99 jaren gegeven.

"Maar er dient opgemerkt te worden:

1°. Dat de opoffering, die de ondergeteekende vraagt, het bovengemeld cijfer niet kan beloopen dan in het geval dat de exploitatie het geheel der bruto [illegible] de renten van het tijdelijk geplaatst kapitaal [illegible] cessoire opbrengsten van de onderneming [illegible] een geval dat waarlijk een phenomeen zou mogen genoemd worden in de geschiedenis der spoorwegen;

2° dat de opoffering van den Staat zich bepaalt tot een voorschot dat teruggegeven wordt met de eenvoudige rente [illegible] der onderneming, zoodra die meer dan *f* 3600 per Nederlandsche mijl beloopen [illegible] wanneer die zich voordoen.

"Eenige voorbeelden zullen de toepassing van deze voorstelling, in vergelijking met die van de concessie Sloet-Reuchlin, toelichten:

"Onderstelt dat het eerste jaar der onderneming, de

bruto opbrengsten *f* 4000 en de exploitatiekosten *f* 3000 per Nederlandsche mijl bedragen, dan heeft de Staat de netto opbrengst aan te vullen tot *f* 3600. Hij heeft dus eene som van *f* 785,200 uit te keeren.

„Onderstelt dat na twaalf jaren exploitatie, de bruto opbrengst *f* 7500 en de exploitatiekosten *f* 3800 gemiddeld per Nederlandsche mijl bedragen, de opofferingen van Staatswege hebben dan geheel opgehouden en de schatkist bekomt eene eerste teruggave van *f* 30,200.

„In de concessie Sloet-Reuchlin, integendeel, indien de bruto opbrengst *f* 4000 en de exploitatiekosten *f* 3000 per Nederlandsche mijl beloopen, dan keert de Staat uit (de sommen te verstrekken slechts berekend tegen 4 p. c.):

Rente ad 4 p. c. van de 10 mill. door den Staat ingeschreven	*f*	400,000
Idem van de som verstrekt voor de brug over den IJssel	-	33,000
Idem van de som verstrekt aan de aandeelhouders wegens rente tijdens den aanleg	-	108,000
Idem van de som van 10 millioen tijdens den aanleg	-	48,000
Bijpassing der 4½ p. c. gewaarborgd aan de actionnarissen berekend op *f* 19,964,000	-	576,380
Totaal.	*f*	1,165,380

„Of *f* 380,180 méér dan de Staat naar de voorwaarden van den ondergeteekende zou moeten bijpassen. Het meerdere zou *f* 328,180 bedragen indien het tracé over Assen gevolgd wordt.

„In het stelsel van de concessie Sloet-Reuchlin, indien, na eenige jaren exploitatie, de bruto opbrengst *f* 7500 beloopt, blijven de opofferingen doorloopen, terwijl volgens de voorwaarden van den ondergeteekende de opfferingen van Staatswege geheel hebben opgehouden en een begin is gemaakt met de aflossing van het in vorige jaren voorgeschotene. De toestand zal alsdan voor de onderneming Sloet-Reuchlin deze zijn:

Renten ad 4 p. c. der kosten van aanleg voor de brug en van de renten uitgekeerd gedurende den aanleg van den weg	*f*	189,000
Renten ad 4 p. c. voor 10 millioen.	-	400,000
Blijft dus uit te betalen.	*f*	589,000
Terwijl er afgelost wordt voor vroegere uitkeeringen.	-	293,020

„In het systeem van den ondergeteekende worden de uitkeeringen van Staatswege met de renten ad 4 p. c. afgelost; volgens de concessie Sloet-Reuchlin zonder de rente, terwijl bovendien de teruggave geschiedt ten nadeele van de dividenten welke anders aan den Staat over zijne aandeelen ten beloope van 10 millioen uitgekeerd zouden moeten worden.

„In het systeem van den ondergeteekende kunnen de voorschotten op het uiterste genomen alléén vijftig jaren duren; volgens de concessie Sloet-Reuchlin tot het einde van de koncessie of negen en negentig jaren.

„In het systeem van den ondergeteekende houden de opofferingen van Staatswege geheel op vóór dat de bruto opbrengst het cijfer van *f* 7500 per Ned. mijl heeft bereikt; volgens de voorwaarden van de concessie Sloet-Reuchlin, blijft de last van den Staat tot *f* 189,000 negen en negentig jaren voortduren; hij blijft voor een cijfer van *f* 589,000 's jaars doorloopen tot dat de voorschotten geheel afgelost zijn, en die renten afgelost zijnde, verkrijgt de Staat van de aandeelen waarvoor hij ingeschreven heeft geene rente gelijk aan die van de actionnarissen dan wanneer de bruto opbrengst *f* 9000 per Nederlandsche mijl bedraagt.

„Dit is het verschil tusschen de aanvrage van den ondergeteekende en de voorwaarden toegekend aan de heeren Sloet en Reuchlin wat betreft de finantieele medewerking van den Staat."

Sedert eenige avonden vertoont zich aan den hemel een met het bloote oog duidelijk waar te nemen komeet. Deze staartster werd met den teleskoop het eerst gezien op den 2 Junij door J. Donati te Florence. Sedert is de glans aan het hemelligchaam zoodanig toegenomen, dat het reeds schittert als een ster van de eerste of tweede grootte. Gisteren verscheen zij reeds bij het begin der schemering. Toen de duisternis toenam, vertoonde zich de schoone waaijervormige staart al duidelijker en duidelijker aan den noordwestelijken hemel, en blonk de kern met schitterende pracht.

Deze komeet zal men tot het einde der tegenwoordige maand kunnen zien. De glans zal nog aanzienlijk toenemen. Nogtans staat zij zoo laag aan den horizon dat men haar moeijelijk tusschen de hooge huizen der stad in het gezigt zal kunnen krijgen.

De loop der komeet gaat in de aanstaande week door het onderste gedeelte van den Grooten Beer. Den 14n en 15n ziet men haar digt bij de, door de sterren ν en ... , achterklaauwen van den Grooten Beer. Den 20n zal de komeet een groote gelijkzijdige driehoek met de eerste (α) en laatste (η) ster van den Grooten Beer vormen. Nogtans zal het op dat tijdstip moeijelijk zijn den staart der komeet wegens het heldere maanlicht in zijn geheelen omvang te zien. De beste tijd ter waarneming van het hemelligchaam is des avonds omstreeks acht uur. Na negen uur verdwijnt het onder den horizon om na korten tijd op nieuw te rijzen. In de schemering voor den opgang der zon kan men de komeet in den noodoostelijken gezigteinder zien. In vroegere tijden is, voor zooverre bekend is, deze staartster nooit waargenomen.

PROGRAMMA voor de opening van de Vergadering der Staten-Generaal, te 's Gravenhage, op Maandag den 20sten September 1858.

Art. 1. Des middags ten twaalf ure zullen de Leden der Staten-Generaal zich begeven naar de zaal, bestemd voor de zittingen van de Tweede Kamer, en zich in eene Algemeene Vergadering vereenigen, onder voorzitting van den door Zijne Majesteit benoemden prezident van de Eerste Kamer.

Art. 2. De Ministers, Hoofden van Ministerieële Departementen, de Kanselier der Orden en de Leden van den Raad van State zullen zich, des namiddags ten één ure, mede in die zaal vervoegen.

Art. 3. Zijne Majesteit de Koning, de Vergadering der Staten-Generaal zullende openen, zal ten één ure met den volgenden trein van het Paleis afrijden:

a. een kommando kavallerie tot opening van den trein;

b. een hoffourrier en twee rijknechts te paard;

c. de Kamerheer-ceremoniemeester, gezeten in eene koets met twee paarden bespannen, gaande een lakkei naast elk portier;

d. acht Kamerheeren van Zijne Majesteit, gezeten in twee koetsen, ieder met vier paarden bespannen, gaande een lakkei naast elk portier.

De Kamerheeren plaatsen zich volgens hunnen rang van benoeming.

e. de Groot-officieren van 's Konings Huis, gezeten in twee koetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast elk portier:

f. een kommando kavallerie;

g. de Opper-ceremoniemeester, gezeten in eene koets met vier paarden bespannen, gaande een lakkei naast elk portier;

h. Zijne Majesteit DE KONING en Hunne Koninklijke Hoogheden de Prinsen, tegenover Hoogstdenzelve gezeten, in eene koets met acht paarden bespannen, gaande een rijknecht naast elk paard en vier lakkeijen naast elk portier.

De Luitenant-Generaal, Chef van het Militaire Huis des Konings, rijdt *regts*, en de Luitenant-Generaal, waarnemende Gouverneur der Koninklijke rezidentie, *links* van de koets; achter deze volgen de Officieren van het Militaire Huis, almede te paard, rijdende twee aan twee, de oudste in rang vooruit.

i. een kommando kavallerie, tot sluiting van den trein.

Art. 4. De trein zal rijden:

door het Noordeinde, over de Plaats, over het Buitenhof, naar het Binnenhof.

Art. 5. De trein gekomen zijnde aan de Vergaderplaats der Staten-Generaal, zal Zijne Majesteit aan de deur van het gebouw ontvangen worden door eene kommissie uit de Vergadering, die, voorafgegaan door den Kamerheer-ceremoniemeester, de Kamerheeren, de Groot-officieren van 's Konings Huis en den Opperceremoniemeester, Hoogstdezelve zal geleiden naar de zaal der Staten-Generaal. Het Militaire Huis volgt onmiddellijk.

Art. 6. De Groot-officieren van 's Konings Huis en de waarnemende Gouverneur der Koniklijke rezidentie plaatsen zich achter Zijner Majesteits zitplaats, de Kamerheeren regts en het Militaire Huis links van den Troon.

Art. 7. De zitting geëindigd zijnde, gaat Zijne Majesteit de Koning met denzelfden trein, waarmede Hoogstdezelve binnengekomen is, en in de bij art. 3 vermelde orde, naar het Paleis terug; zullende de trein den navolgenden weg nemen: van het *Binnenhof*, over den *Korten Vyverberg*, over den *Langen Vijverberg*, over de *Plaats*, door het *Noordeinde* naar het *Paleis*.

Art. 8. Salvo's uit het geschut zullen het afrijden van Zijne Majesteit van het Paleis, en het oogenblik waarop Hoogstdezelve het gebouw van de Staten-Generaal verlaat, aankondigen.

Uit Brussel wordt aan de *Union commerciale* geschreven en door de andere Belgische bladen overgenomen, dat de zooveel besprokene irrigatie-quæstie tusschen Nederland en België op het punt zoude zijn van tot onderling genoegen der belanghebbenden geschikt te worden. Wij moeten, zegt de *Stoompost*, tot ons leedwezen dit berigt voor het minst als voorbarig verklaren, maar vermeenen integendeel het er voor te moeten houden, dat de te Brussel verzamelde kommissie gescheiden is, zonder zich, voor alsnog altans, te hebben kunnen verstaan. De heer hoofdinspekteur L. J. van der Kun is reeds sedert eenige dagen alhier teruggekeerd; ook bevindt zich de heer Gericke, onze gezant bij het Hof van België, thans mede te 's Hage.

De *Economist* meldt, dat de tegenwoordige mi[nder] gunstige toestand der korrespondentie van sommige plaatsen langs den Rijnspoorweg, het uitsluitend gevolg is van de regeling der treinen door de Rijnspoorweg-maatschappij bij de invoering der jongste zomerdienst en wel speciaal van het niet stil houden op onderscheidene stations van *twee* der treinen, welke tot het vervoer der korrespondentie in de rigting van Amsterdam naar Utrecht worden gebezigd. Hieruit volgt, dat de schuld daarvan aan de direktie van den spoorweg en niet aan de post-administratie schijnt te moeten worden toegeschreven.

Ten gevolge der benoeming van Z. K. H. den Prins van Oranje tot kommandant der rezerve brigade, zal HDs. adjudant, de majoor van den Bosch, van den grooten staf, tevens de funktiën waarnemen van chef van den staf van gemelde brigade, in plaats van den luitenant-kolonel von Motz, van den generalen staf.

Met den 14n dezer wordt aan het Rijkstelegraafkantoor te Harlingen de volle dagdienst weder ingevoerd.

Het *Weekblad van het Regt* bevat het verslag van het proces van J. D. Steuerwald tegen den Staat, den 9n dezer voor den Hoogen Raad behandeld. De eischer vordert eene som van ruim *f* 14,000, voor zijne uitvinding van het middel ter vervaardiging van onnamaakbaar muntpapier, waarvan door den Staat is gebruik gemaakt.

De kommissaris van policie te Alkmaar verzoekt eenig berigt aangaande het verblijf van zekeren Arnoldus Coenraad Jordens, aldaar geboren den 13 December 1834. Men zoekt dezen te vergeefs, om hem eenige gelden uit te betalen uit een hem toegevallen legaat. Deze wees is van de weesvaders te Alkmaar, tegen eene toelage van *f* 30 's jaars, in 1841 overgenomen door zijne grootmoeder Anna Maria van der Horst, weduwe van Johannes Frans Putto, destijds woonachtig bij zekeren Caspar van der Horst, in de lange Raamstraat alhier. Hij had toen nog eene zuster, die echter in 1843 overleden moet zijn.

Den 1 Sept. is te Vlissingen aangebragt een opgevischt lijk, vermoedelijk van een visscher, die, over leden, in zee over boord gezet is.

Z. M. heeft benoemd: tot plaatsverv. kantonregter te Schoonhoven, R. Blok; tot regter-plaatsverv. in de arr.-regtb. te Groningen, mr. M. A. Eekhout; tot regter in de arr.-regtb. te Groningen, jhr. mr. E. J. Lewe van Aduard; op zijn verzoek, eervol ontslagen: als plaatsverv. kantonregter te Tholen, W. J. van Voorst Catshoek; vergund: het aannemen der onderscheidingsteekenen van kommandeur 2de kl. der Adolf orde van Nassau, hem door Z. D. H. den Hertog van Nassau geschonken.

's GRAVENHAGE, 12 Sept. Naar men verneemt heeft Z. M. de Koning bij gelegenheid van den verjaardag des kroonprinsen dezen in vollen en vrijen eigendom afgestaan het huis door Z. K. H. tijdens zijn verblijf aan de akademie te Leiden bewoond.

— Gisteren avond heeft Z. K. H. de prins van Oranje de voorstelling in den kon. Franschen schouwburg met HDs. tegenwoordigheid vereerd. Zoo wel bij de komst als bij het verlaten van den schouwburg, werd de prins met de levendigste blijken van liefde en gehechtheid begroet. Na de eerste akte van *la Favorite*, werd uitgevoerd eene kantate, van den 18en verjaardag van Z. K. H. den prins van Oranje, woorden van den heer Victor Pilleux, muziek van den heer F. A. Gevaert. Zoowel woorden en muziek als de uitvoering, door het geheele zangpersoneel van den schouwburg, voldeden bijzonder, terwijl na den afloop, de komponist, de heer Gevaert, door het publiek met daverende toejuichingen begroet werd.

— H. M. de Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje hebben heden morgen de godsdienstoefening in de Groote kerk, onder het gehoor van den Wel-Eerw. heer Ds. Huydecoper, bijgewoond.

— HH. KK. HH. Prinses Frederik en Prinses Marie zullen zich aanstaanden Dingsdag uit de rezidentie naar Berlijn begeven.

— Burg. en Weth. dezer rezidentie hebben ter kennis der ingezetenen gebragt, dat zij door Z. M. den Koning en Z. K. H. den prins van Oranje zijn uitgenoodigd om aan de ingezetenen dezer rezidentie, namens HH. dank te zeggen voor de prachtige illuminatie, welke ter gelegenheid van de komst van Z. K. H. in deze rezidentie, des avonds van den 8 September ll., is ontstoken. Aan deze uitnoodiging voldoende, kwijten B. en W. zich van eene voor hen hoogst aangename taak en voegen daarbij ook hunne dankbetuigingen aan allen, die, tot opluistering der thans afgeloopen feesten hebben medegewerkt, voor de bij deze gelegenheid aan den dag gelegde vreugdebetooning, welke zonder de minste wanorde of stoornis is afgeloopen en waarbij de bevolking de

rezidentie wederom op nieuw van hare gehechtheid en liefde voor het Huis van Oranje, op de meest gewenschte wijze heeft doen blijken.

— Z. K. H. de prins van Oranje heeft gisteren aan het kollegie van burg. en weth. dezer rezidentie, dat hem bij zijne vestiging binnen deze stad hulde is komen bieden, zijne hooge tevredenheid betuigd over de wijze waarop hij binnen deze rezidentie is ontvangen.

— 13 Sept. H. M. de Koningin en Z. K. H. de jeugdige prins Alexander zijn heden morgen ten 11 ure met een buitengewonen trein uit deze rezidentie naar Rotterdam vertrokken, om van daar de reis naar Stuttgardt voort te zetten, alwaar H. M. en Z. K. H. een geruimen tijd zullen verblijven. HDs. gevolg bestaat: uit den geheimraad Wekherlin, sekretaris van H. M., graaf Schimmelpenninck van der Oye, kamerheer, en de freules van Zuylen van Nyevelt en Asbeck, hofdames. H. M. werd aan het station ontvangen door HDs. grootmeester graaf van Randwijck, terwijl H. M. tot het station werd vergezeld door HH. KK. HH. den prins van Oranje en prins en prinses Hendrik.

— Z. K. H. de Prins van Oranje heeft heden middag in een bijzonder gehoor ontvangen den voorzitter en de leden van de Algemeene Rekenkamer, die zich in optogt van het Binnenhof naar den Kneuterdijk hadden begeven.

— Naar men verneemt is door vele kollegiën bij Z. K. H. den Kroonprins audientie verzocht, en zal Z. K. H. morgen voor het eerst aan de zitting van den Raad van State deelnemen.

DELFT, 4 Sept. De prijzen der kaas zijn heden geweest *f* 16 à *f* 21.50 de 100 Ned. ℔. Ter markt zijn verkocht 51 stapels wegende 12.818 Ned. ℔.

ASSEN, 10 Sept. De Raad dezer gemeente heeft heden avond besloten om gedurende 20 jaren jaarlijks eene subsidie van *f* 2000 te geven voor den geprojekteerden Noorder spoorweg.

HOORN, 11 Sept. Hoogste graanprijzen. Tarwe *f* 9.50; Gerst *f* 5.50; Haver *f* 4,50; Koolzaad *f* 13.25; Bruine Boonen *f* 14.35; vale Erwten *f* 15.50 — Aardappelen per Ned. mud *f* 1.75, Appelen per mand *f* 1,60, peeren per mand *f* 2,25 — Boter per Ned. ℔ *f* 1,20; Kippen à *f* 1.10, Kipeijeren à *f* 3,75 per 100 stuks, Eendeijeren à *f* 4 per 100 stuks.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Sept. De Regering is voornemens om in de Chineesche wateren de kanonneerbooten, en minstens een regiment zeesoldaten te laten, om tegen alle gebeurtenissen voorbereid te zijn.

— Lord Redcliffe heeft gedurende zijn verblijf alhier geene bezoeken afgelegd en zich zeer afgezonderd gehouden.

Nopens zijne reis naar Konstantinopel zou de lord gezegd hebben, dat hij eeniglijk derwaarts gaat om in de archieven van het gezantschap zeer belangrijke stukken te zoeken, die hij alleen in staat is te rangschikken en te kiezen. Doch die taak is moeijelijk met den aard van den ouden diplomaat overeen te brengen en men vermoedt dat het niets dan een diplomatiesch voorwendsel is.

— Lord en lady Palmerston zijn gisteren namiddag over Boulogne en Folkestone naar Londen terug gekeerd. Eergisteren bezochten beide den *pré catalan* in het bosch van Boulogne. Onder degenen waarmede de lord hier veel omging behoorde de heer Thiers, zijn tegenstander in 1840, bij wien hij ter maaltijd is geweest. Men kan niet genoeg de juistheid en de sierlijkheid roemen, waarmede hij Fransch spreekt.

— Bij gelegenheid der sluiting van de industriëele tentoonstelling te Dyon den 9 Sept. hield de bisschop dier stad een feestrede, die door maarschalk Vaillant beantwoord [illegible] op de gedenkwaardige mede[illegible] van twee groote natiën tijdens de tentoonstellingen te Londen en Parijs, verdedigde de industrie tegen dezulken die haar de afgodsdienst van het materialismus noemden en sprak den tentoonstellers volgenderwijs toe: „Mijne heeren! uw geweten moge zich geruststellen! Uw instinkt heeft zich niet bedrogen; gij zijt hier niet gekomen om een gemeen afgodsbeeld te bewierooken; wat gij vereert, wat gij hoogacht is eer- en achtingswaard; 't is niet de stof, 't is de geest dien gij huldigt! Ik heb niet minder achting voor degenen die, niet tevreden met overwinningen op het veld der theorie te zoeken, ze op het gebied der praktijk weten na te jagen en te bereiken, die in moedigen strijd met de natuur hare verborgenheden onthullen, haar boeijen en aan zich onderwerpen en op de tot hiertoe onvruchtbare akkers de ploeg brengen, het zaad strooijen en vruchten tot welzijn der menschheid oogsten. En de uitkomst door verstand bevruchte natuur, die vrucht der wetenschap is de industrie!"

— Brieven uit Napels, eergisteren te Marseille ontvangen, doen het als zeer waarschijnlijk voorkomen, dat de diplomatische betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland eenerzijds en het Napelsche goevernement anderzijds spoedig hervat zullen worden. Men sprak ook te Napels van een verandering in het ministerie; doch beide berigten verdienen bevestiging.

— Volgens een korrespondentie zou de taal van Abdul Medjid, tot zijne schoonbroeder en schoonzonen gerigt, veel heftiger zijn geweest, dan dezer dagen vermeld is. Zijne Hoogheid zou gezinspeeld hebben op een komplot, dat tegen zijn leven was gesmeed, met het doel om de kroon op het hoofd van zijnen broeder te plaatsen. Zoowel in den Divan als in geheel Konstantinopel heeft deze toespeling een diepen indruk gemaakt. Men wil, dat ook de bij de Porte geakkrediteerde Europeesche agenten die woorden niet onopgemerkt hebben gelaten en aan de hooge ambtenaren, welke men verdacht hield dat zij den Sultan vijandig waren, zouden zij verwittigd hebben, dat mogt ten gevolge eener misdaad een verandering in de Regering worden bewerkt, hunne respektieve soevereinen dien nieuwen toestand niet zouden erkennen. Aan dit berigt wordt trouwens geen onvoorwaardelijk geloof gehecht.

Een van Triëst hier ontvangen dépêche dd. 9 Sept. uit Konstantinopel behelst, dat ten gevolge van den nieuwen hatti humayoun, waarbij zuinigheid in de uitgaven wordt voorgeschreven, de minister van justitie en vier beambten bij de administratie tot intendanten der vijf sultanen zijn benoemd.

Meer geloofwaardig is de reeds geopperde meening dat hij des Sultans oogen wil openen voor de buitensporige verkwistingen van het serail. Men zegt dat de grootvizier, van zijne komst verwittigd, hem voor heeft willen zijn en daarom aan zijnen souverein de openbaringen heeft gedaan, waarvan men de uitkomst kent.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Sept. Er zijn telegrafische dépêches ontvangen aan het goevernement, waarbij de berigten met de laatste van Bombay te Suez ontvangen mail zijn gerezumeerd. De heer Bruce, uit China komende, bevond zich aan boord van de Indische pakketboot en is brenger van het te Tien-Tsing den 27 Junij onderteekende en later door den Keizer geratificeerde traktaat. De bij die dépêche vermelde voorwaarden zijn bereids bekend, maar nu meer uitgebreid; doch er wordt van geen oorlogsvergoeding gesproken, en gezegd, dat de Europeesche gezanten te Peking een vaste rezidentie zouden hebben.

Zij behelzen ongeveer dit: Het Christendom wordt over de gansche uitgebreidheid van het rijk toegelaten. Katholieken en Protestanten zullen gelijke regten op de bescherming der overheden hebben.

Diplomatische agenten zullen een vast verblijf te Peking mogen hebben.

De Engelsche kooplieden zullen tegen het misbruik van te hooge transito-regten beschermd worden.

De tolregten zullen herzien worden.

Verscheidene nieuwe havens zullen voor den handel geopend worden.

De vrije vaart op den Tjang-Tse-Kiang is afgekondigd.

De Engelsche onderdanen zullen het regt hebben alle gedeelten van het rijk te doorreizen, zoowel tot hun vermaak of wegens zaken, mits zij van Britsche paspoorten voorzien zijn.

De door den *Times* ontvangene telegrafische dépêche voegt aan die bepalingen toe, dat de Chineesche en Engelsche goevernementen eenparig zullen handelen, ter fnuiking der zeerooverij en er een schadevergoeding zal worden verleend aan Engelsche onderdanen wegens de door hen te Kanton geledene verliezen.

Negen nieuwe havens zullen voor den handel geopend worden en een Chineesch ambassadeur zal te Londen rezideeren.

— De uit Indië ontvangene berigten zijn zonder beteekenis. Maun-Sing die door de muiters van Oude belegerd werd, omdat hij den Engelschen trouw bleef, is door generaal Grant ontzet. Te Kalkutta heeft men een zamenzweering bij twee regimenten inboorlingen ontdekt.

De administratie over Indië heeft eene telegr. dépêche ontvangen, waarbij de distrikten worden opgegeven, die nog in de magt der opstandelingen zijn. Behalve het koningrijk Oude, waarvan eeniglijk de hoofdstad in het onbetwist bezit der Engelschen is, moeten dezen nog bij de hernieuwing van den veldtogt Rohilcund, de omstreken van Azymghur, van Ghazepoor, van Bhopil, van Jubelpoor en eenige gewesten in Rajpootana tot rust brengen.

— 't Is niet, zooals onjuist berigt is te Kalkutta, dat een zamenzweering was ontdekt in een inlandsch regement, maar in Punjaub, en nog werd het berigt daarvan te Kalkutta slechts als een los gerucht aangemerkt. De brieven uit Bombay maken er geen gewag van.

— Volgens een officiëel verslag bezit het vereenigd koningrijk Groot-Brittanje en Ierland bij den aanvang van dit jaar een stoomscheepsvloot van 1785 vaartuigen met een tonnenmaat van 408,702 ton.

— De bijzonderheid dat lord Derby onlangs zijn beste rijpaarden heeft verkocht, baarde hier te lande meer verbazing dan men buitenslands had kunnen gelooven. Van der jeugd aan waren rijpaarden voor den lord een hartstogtelijke liefhebberij, en 's jaarlijks besteedde hij aanzienlijke sommen aan de wedloopen, terwijl zijn vader een welligt meer kostbaarder menagerie van oliefanten, leeuwen, tijgers, giraffen, beeren en rinocerossen hield. Het vermogen van de familie Derby is volkomen toereikend voor dergelijke uitspanningen, en 't was geen zuinigheid die den *premier* heeft kunnen nopen om zijn jockeys weg te zenden, te meer daar hij na zijns vaders overlijden diens gulzige dieren verkocht, ten geschenke gegeven, en wanneer hij er niet af kon komen, doodgeschoten heeft. Eeniglijk staatsredenen en vaderlandsliefde zouden, volgens de Tory-bladen, den lord er toe gebragt hebben van de wedrennen af te zien, en die bladen hebben geen woorden genoeg om die opoffering te prijzen, welke hij aan het vaderland, waaraan hij zich voortaan uitsluitend wijden wil, gebragt heeft.

Beurtelings vergelijken zij hem met lord Bentinck, die ook de wedrennen liet varen, om niets dan staatsman te zijn; met Cortez, die zijne schepen verbrandde, en met Abraham, die zijnen zoon ten offer bragt. (!) Er waren geene woorden hoogdravend, geene vergelijking buitensporig genoeg om hunne geestdrift uit te drukken. Van lieverlede doet evenwel de plompe waarheid hare regten gelden. Het bevestigt zich namelijk dat lord Derby eenige rijpaarden heeft verkocht, doch 't is onjuist dat hij verklaard heeft voor altijd van de wedrennen te willen afzien. 't Is wijders onjuist dat hij zijne stoeterij afgeschaft heeft; integendeel heeft hij zijne beste merries en merrieveulens behouden om een steunpunt in de toekomst te hebben, zooals de *sport*lieden zich uitdrukken. Maar zoo lang de lord minister is wil hij zijn tijdroovende liefhebberij ter zijde stellen; 'tgeen zekerlijk zeer prijzenswaard is.

— De direkteuren van den atlantischen telegraaf verdedigen zich tegen den heer Whitehouse, die hun verweten heeft, dat het thans bestaande gebrek aan hen te danken was. Zij vermeenden niet, zeggen zij, het regt te hebben om een schip te huren, ten einde met groote kosten het eindestuk van den kabel over te laten en aan den middenkabel te hechten, alvorens de laatste op zijne plaats was. Zoodra de zamenhechting volbragt was, zorgden zij het dikke einde van den kabel zoo spoedig mogelijk naar Valentia te brengen. Deze verdediging is niet zeer schrander. Immers door een ondoelmatige spaarzaamheid bragten zij de gansche onderneming in gevaar. Bereids is er veel tijd en, wat evenveel beteekent, veel geld verloren gegaan en men ziet nog niet het kabeleinde zoo spoedig mogelijk ter bestemde plaatse gebragt. Het was gisteren 's namiddags nog te Plymouth, en het bevel om het aan boord van het stoomschip *Bilboa* te brengen is wegens onbekende redenen herroepen. Dat kabeleinde is 14 tot 15 mijlen lang, 572 duim in doorsnede dik en weegt per mijl 160 centenaars, terwijl de eigenlijke middenkabel slechts 20 centenaars per mijl weegt. Die meerdere sterkte is noodzakelijk, aangezien van de Iersche kust af, de zeebodem slechts een zachte glooijing heeft, zoodat de kabel tegen ankers en de branding der zee moet beveiligd worden. Aan de Newfoundlandsche kust is de overgang van het strand tot een aanzienlijke diepte veel sneller, waarom het dikke kabeleinde daar slechts twee mijlen lang behoeft te zijn. Zoo als de zaken thans staan is het moeijelijk te bepalen wanneer de gemeenschap hersteld zal wezen. Moge de Bilboa met het kabeleinde reeds vertrokken zijn, om het 15 mijlen van Valentia aan het middenstuk zamen te hechten, dan nog zal alles van het weder afhangen. De bewerking zou in drie dagen verrigt zijn, doch ook zoo vele weken kunnen duren, daar de bezwaren om den hoofdkabel te midden van een woelende zee te zoeken en uit de diepte te halen onberekenbaar zijn. De Niagara had in Oktober jl. voor dienzelfden arbeid 20 dagen noodig.

— De lijkwagen van St. Helena is gereed en zal in de volgende maand naar Parijs vervoerd worden.

— Op het theater-biljet van een kleine provincie-stad ziet men dezer dagen het volgende gedrukt:

RICHARD III VAN W. SHAKESPEARE.
De titelrol zal vervuld worden door John Townsend.
M(ember of) P(arliament).

Inderdaad, die ongelukkige staatsman zal, terwijl hij nog lid van het Parlement is, in een onbeduidend stadje voor een *shillings*-publiek optreden als tooneelspeler en dit enkel om der wille van den [illegible] liever als middel om zijn schulden te [illegible] maar afstand doen van zijn waardigheid als lid van het Parlement, doch de Engelsche konstitutioneele gebruiken verzetten zich daartegen. Een parlementslid is hij en een parlementslid moet hij blijven tot April aanstaande, om dan door een speciaal besluit van het Huis „to be kicked out" (uitgeworpen te worden). Een lid van het Parlement heeft het regt niet zijn mandaat neder te leggen wanneer hij wil, en is tot het eind der zitting verpligt zijn plaats te behouden. Een gewoon parlementslid, die om de eene of andere reden zijn betrekking wil nederleggen, neemt een huismiddeltje bij

de hand, en verzoekt de Regering hem tot *Steward of the Hundreds* te benoemen. Om te weten wat dit beduidt moet men eenige eeuwen teruggaan. Er bestond lang geleden in Buckingshamshire een bosch, waarin zich rooverbenden ophielden, die de omliggende wegen onveilig maakten. Om deze roovers te bestraffen werd door de regering een soort van korps opgerigt, welks aanvoerder *Steward of the Hundreds* heette, en £ 2. 8. sh. 6. p. (ongeveer *f* 28) jaarlijksch inkomen genoot. Van het bosch is reeds sinds onheugelijke tijden geen spoor meer over, de roovers zijn verdwenen, maar het ambt *Steward of the Hundreds* bestaat nog, en wordt met opzet niet afgeschaft, ten einde een Parlementslid, dat wil aftreden, daarom zou kunnen solliciteeren. Verkrijgt hij het van den lord-kanselier, die het te vergeven heeft, dan houdt hij *eo ipso* op lid van het Parlement te zijn, daar hij als bezoldigd ambtenaar zich aan een nieuwe keus moet onderwerpen. Hij trekt slechts één dag traktement (het 365 deel van *f* 28.) en legt daarop het ambt neder, waarom een ander, die het Parlement mogt willen verlaten, dan solliciteeren kan. De aanleiding tot deze zonderlinge handelwijs vindt men in oude kronijken, waaruit men leert, dat de eer lid van het Parlement te zijn niet altijd zoo gezocht was als tegenwoordig, en dikwijls dwang moest gebezigd worden om een voltallig Lagerhuis bijeen te houden, daar aan velen de eer te kostbaar was; het werd derhalve noodzakelijk het aftreden tot een wettelijke onmogelijkheid te maken, tenzij men daaraan met voorkennis en medehulp der regering ontkwam langs den weg van het *stewardship of the Hundreds.* Deze weg kan echter de heer Townsend niet betreden, omdat hij failliet verklaard is, en de regering niet wel een bankbreukigen ambtenaar, zij het dan ook slechts voor een nominalen post van één dag, kan benoemen. Zoowel tot zijn eigen verdriet als dat van zijn kiezers moet de heer Townsend derhalve Greenwich in het Parlement vertegenwoordigeu, terwijl hij terzelfder tijd hoopt als tooneelspeler, waarvoor hij vele talenten moet bezitten, geld genoeg bij elkander te halen om zijn schuldeischers te vreden te stellen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 12 Sept. Het berigt wordt bevestigd dat naar alle waarschijnlijkheid in Oktober de landdag zal worden bijeen geroepen om tot de benoeming van een regentschap mede te werken. Altans wil men, dat aan de toepassing van art. 56 der Grondwet in de tegenwoordige omstandigheden niet getwijfeld kan worden. Dat art. luidt als volgt: „Wanneer de Koning minderjarig of op eenigerlei wijze verhinderd is zelfs te regeren, dan neemt de meerderjarige agnaat (art. 53), die het naast aan de kroon is, het regentschap op zich. Hij moet dadelijk de kamers bijeen roepen, die in een vereenigde zitting tot een regentschap stemmen."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 September.

GETROUWD (9 Sept.): J. B. Vos met G. M. S. Tiessen.
BEVALLEN (9 Sept.): M. J. Westendorp, geb. de Monchy, D. — (10 Sept.): E. H. G. Elsenburg, geb. Loots, D.
OVERLEDEN (8 Sept.): A. E. Hartjens, 59 j. — (9 Sept.): A. Frank, wed. M. L. Vogel, 66 j.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55¾	2/m. Livorno	*f* 39⅛
Zigt ″	″ 56¼	″ Napels	″ 80½
2/m. Bordeaux	″ 55½	″ Petersburg	″ 1.72½
½/m. ″	″ 55⅞	6/w. Weenen	″ 34½
3/m. Madrid	″ 237	″ Augsburg	″ 35½
″ Cadix	″ 239	″ Frankfort	″ 99½
″ Sevilië	″ 236	2/m. Hamburg	″ 34 15/16
″ Bilbao	″ 236	Zigt ″	″ 35 1/16
″ Lissabon	″ 40½	2/m. Londen	″ 11.72½
″ Porto	″ 40½	Zigt ″	″ 11.80
2/m. Genua	″ 45¾	Rotterdam	″ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 11 Sept. Rente kont. 4½ pc. 96.—, op tijd 3 pc. 73.10; Fr.-Oost, Spoorw. 695; Spanje 1½ pc. 29; 3 pc. 40; Rom. Leening —.

MADRID, 10 Sept. Spanje 3 pc. 41.25; 1½ pc. 29.30.

LONDEN, 11 Sept. Cons. 97⅛; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 21½; 4½ pc. Peru 89⅞; 3 pc. id. ——; 4½ pc. id. doll. bonds ——; Grenada uitgest. —; id. werkelijke —; 5 pc. Venezuela ——; 2¼ pc. id. ——; 3 pc. Port. 46⅜; 3 pc. Spanje 45¼; 1½ pc. id. 29½; Amortiz. 10⅜; Coupons 5 3/16; 4½ pc. Russen 100¾; 5 pc. id. 110; 2½ pc. Holland 65½; 4 pc. id. 102½; Illinois Shares 78, id. 7 pc. Oblig. 82; Sardinië 92¼.

WEENEN, 11 Sept. Metall. 5 pc. 83¾; Nation. 84¼; Bank-Aktiën 949; Noord-Bahn akt. 170; Credit Anst. 251; O.-Fr. Spoorw. akt. 275; Saltzb. 100⅝; Lomb. Venetiaans. 100½; Wissel op Londen 3/m. 10.91; Goud 4½; Zilver ⅞.

BERLIJN, 11 Sept. Stiegl. 5de serie 105; 6de id. 109; Rusland 5 pc. 110¼; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅝; Wissel op Londen 3/m. 6. th. 21¼, Parijs 80, Hamburg 151⅝, Amst. 142¼, Petersburg 99½, Diskonto 4.

HAMBURG, 11 Sept. Mexikanen 5, Spanje 3 pc. 37½; 1½ pc. 27½, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 98, Noord-Duits. bank 90¾, Wissel op Londen kort —.—; 3/m. —.—, Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 11 Sept. Metalliek 5 pc. 82, Spanje 3 pc. 39⅞, 1½ pc. 29, Wissel op Londen 118⅛, Weenen 117½, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 3.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	11 SEPT.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		a		
Nederl. Bank	4 ″		″		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64 15/16	″		
Dito Dito	3 ″	77½	″	77 9/16	
Dito Dito	4 ″	99 3/16	″		
Amortis. Syndik.	3½ ″	94⅜	″		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ ″	139¼	″	139⅜	
Oost-Ind. Leening	4 ″		″		
Aand. Holl. Spoorweg			″		
Leening idem	4½ pCt.		″		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ ″		″		
Maatschappij van Weld.	4 ″		″		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ ″		″		
Dito bij *Rothschild*	2½ ″	53⅝	″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën	1½ ″	29 3/16	″	29¼	
Dito	3 ″	45¾	″	46	
Dito Binnenl.	3 ″	39 15/16	″		
Amortisable Schuld		11 9/16	″	11⅞	11 11/16
Bewijzen Coupon		5⅜	″		
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*		94½	″		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	47¼	″		
Dito 1856	3 ″	46¼	″	46 5/16	
Dito Uitgestelde		29¼	″	29⅜	
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	106⅜	″		
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	104⅜	″	104½	
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″		″		
Dito bij idem 1840	4 ″	87⅜	″	87½	
Dito bij *Stieglitz*	4 ″	87 7/16	″		
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″		″		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	102½	″		
Dito adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen	5 ″		″		
Dito dito dito	4½ ″	98½	″		
Inschrijving in Assignat.	6 ″		″		
Certifikaten van dito	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën	5 ″	76	″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*		″		
Obligatiën	4 pCt.		″		
Pruissen, Obligatiën	4½ ″		″		
aandeelen 1854	3½ ″	207½	″	208	207½
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″	63¼	″		
Dito Metalliek	5 ″	78 3/16	″	78½	78½
Dito Rente Amsterdam	5 ″	87⅛	″	87¼	87¼
Dito Nationale 1854	5 ″	78 15/16	″	79⅛	79 1/16
Dito dito	2½ ″	39 15/16	″	40 1/16	40
Weener Bank-Aktiën	*f*	1120	″	1121	
Dito Aand. fl. 250, 1839	″	390	″		
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	329	″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 ″	104¾	″		
Dito bij *Rothschild*	5 ″		″		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	100¼	″		
Dito 1839 van £ 100	5 ″		″		
Dito 1843 ″ £ 100	5 ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854	4½ ″		″		
Dito te Parijs			″		
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″	14⅛	″	14¼	
Venezuela, dito 6 pCt thans	4¾ ″	36⅛	″	36 3/16	
Dito Uitgestelde	2¼ ″		″		
Grenada, Obligatiën	3¼ ″	19 13/16	″	19⅞	19⅞
Dito Uitgestelde			″		
Mexiko dito	3 ″	20⅜	″	20½	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A			″		
Dito dito	″ B ″		″		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt		″		
Amerik. Bank-Aktiën			″		
Illinois Spoorweg-Aandeelen			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84⅝	″		
Louisiana	5 ″	101½	″		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 ″	5¼	″	5⅜	

Russische Spoorweg doorgef. 250.

Algemeen was de markt gunstiger gestemd, ofschoon in Hollandsche fondsen de omzettingen van zeer weinig belang waren.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 11 Sept. Tarwe: Jarige Rijn per 2400 Ned. ℔ *f* 295.

SCHIEDAM, 11 Sept. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Windau *f* 203 6/w.; 145/2 ℔ Pernau *f* 214 kt., *f* 217 3/m.; 143/2, 144/2 ℔ Archangel *f* 180, 182 6/w.; 143/2 ℔ Libau *f* 192 6/w. — Gerst 134/2 ℔ Arensburg *f* 196 6/w. — Moutwijn *f* 17,—; Jenever *f* 22,50; Amst. Proef *f* 23,75; per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,40 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 12 Sept. Voorendijk, Antonia Petronella, Batavia.

HELVOET, 11 Sept. Aberg, Thor, Akyab, l. v. Cowes. Manley, Southern Cross, Bombay, l. v. Brouwershaven. - Klok, Gouverneur Schomerus, St. George d'Elmina. - Brandt, Epaminondas, New-York.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Sept. Lange, Sir Robert Peel, Padang. - Haacke, Alcyone, Masdorp, Diana, Mannoury, Afrika, Ouwehand, Willem de Clercq, en Burggraaf, Jupiter, alle 5 Batavia. - Franken, Janna Adriana, en Bakker, Sagitta, beide Suriname.

HELVOET, 12 Sept. Maresca, Guillette, Napels.

BROUWERSHAVEN, 11 Sept. Bax, Gebroeders Houtman, en van Rijn van Alkemade, Prinses Amalia, beide (v. Rott.) Batavia. - Wiegmann, Duisburg, (v. Rott.) New-York.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 September, in lading naar:

Ludwigsh., Mannh. en Heilbron. J. Disch, Flora.
Maastricht en omliggende plaatsen. B. van Mullekom, Stad Maastricht.

Keulen.	J. Gutgeman, Cöln N°. 1.
Wezel en Ruhrort.	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Frankfort.	J. Kivits, Frankfort N°. 17.
Duisburg.	J. van Ahlen, Harmonie.
Mannheim.	J. M. Kimpel, Harmonie.
Coblentz.	P. v. d. Boll, Helena.
Urdingen.	A. J. Hoorn, Vrouw Hendrika.

AMSTERDAM, 10 September, vertrokken naar:

Dusseldorp.	G. S. Koene, Niederrhein N°. 10.
Maintz.	J. Hammer, Maintz N°. 3.
Frankfort.	M. Grunewald, Frankfort N°. 13.
Wezel en Ruhrort.	E. T. Beijer, de Hoop.
Duisburg.	K. de Veer, Nooit Gedacht.
Keulen.	Th. Kamps, Cöln N°. 21.
Mannheim.	C. Neff, Ocean.

Rijnhoogte ARNHEM, 10 September 1 el 20 duim.
KEULEN, 12 ″ 7 vt. 4 ″

Advertentiën.

(580) Bevallen van een *ZOON*, W. D. VAN EBBING, geb. JANSSEN.
AMSTERDAM, 11 September 1858.

(581) Den 5 dezer overleed aan boord van de stoomboot *Stolzenfels*, op zijne terugreis herwaarts, onze innig geliefde Broeder en Behuwdbroeder, de Heer CARL ANTON JOSEPH MüLLER. Die den dierbaren overledenen gekend hebben, zullen beseffen wat wij en zijne talrijke vrienden in hem te betreuren hebben.

MARG. MüLLER.
Wed. J. M. MüLLER, KOUWENBERG.

Algemeene kennisgeving aan vrienden en bekenden.

Pensionnaat St-Louis te Roermond,

onder de bescherming van Z. D. Hw. den Bisschop van Roermond, bestuurd door de Broeders van de Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd Maria.

De wederkomst der Leerlingen is bepaald 28 September eerstkomende. Het Kostgeld per jaar bedraagt *f* 140. Voor verdere inlichtingen vervoege men zich bij den Overste der Broeders en Directeur van het Pensionnaat te Roermond. (578)

***f* 200 à *f* 300 Belooning**

die tegen Mei e. k. een gehuwd persoon met 3 kinderen, 36 jaren oud, van de R. K. Godsdienst, een vaste burgerlijke betrekking kan bezorgen, onverschillig waar. Van goede getuigschriften, zoowel als van geheimhouding kan men verzekerd zijn. Adres met brieven *franco* onder letter L. A. D. bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN, Boekhandelaars te 's Gravenhage. (579)

Bij den Uitgever dezer Courant is verkrijgbaar:

Het inmaken, Droogen en Conserveren van alle mogelijke Groenten; het vervaardigen van vele Zuren en Compôten:

Alsmede de wijze van toebereiding van Spijzen, zoo voor het *dagelijks leven* als bij *Feesten*, vindt men in den *derden aanzienlijk vermeerderden druk* van

Van Hemerts, Nieuw, Volledig,
HANDBOEK DER KOOKKUNST.

Duizende Exemplaren zijn hiervan in korten tijd verkocht. Het bevat in 400 compres gedrukte bladzijden, 1200 Recepten voor de Keuken en het Huishouden, en kost slechts . . . *f* 1,20.

Nieuw Burger Keukenboek. Voorschriften voor het gereedmaken van alle geregten, die hier te lande voor de huishoudelijke tafel verlangd worden, 13e druk . . . *f* 0,75.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.